

Oikeuspalvelut Tehyssä

Ensihoitopäivät 6.2.2020

Matias Nyman

Tehyn jäsenten oikeusturva muuttui 1.1.2019

- **Ei enää oikeudenkäyntikulturiskiä. Tehy vastaa kuluista**
 - Aiemmin käytössä oli useimpien muiden liittojen tapaan oikeusturvavakuutus, joka korvasi vain osan kuluista
 - Jutun hävitessään jäsen saattoi joutua maksamaan tuhansia euroja vakuutuksen katon ylittävää osaa kuluista
 - Nyt Tehy vastaa täysimääräisesti ajamiensa juttujen oikeudenkäyntikuluista
- Tehyn lakimiehet (*Kari Tiainen, Matias Nyman, Päivi Vanninen, Hanna Huotari, Juho Kasanen, Tero Peltonen*) hoitavat jäsenten jutut kaikkialla Suomessa

Mikä kaikki kuuluu oikeuspalvelun piiriin

- Tehyn varsinaisten jäsenten ja opiskelijajäsenten riita- ja rikosasiat
- Omaan työ- tai virkasuhteeseen, ammatinharjoittamiseen sekä opiskeluun tai työharjoitteluun liittyvissä asioissa
- Työtapaturma- ja ammattitautiasiat vakuutusosoikeudessa
- Jäsenyyden oltava voimassa viimeistään 3kk ennen riidan syntymistä ja jatkuttava koko prosessin ajan
- Oikeuspalvelu kattaa 1.1.2019 jälkeen syntyneet riidat

Riita-asioissa

- Lainopillinen neuvonta, sovintoneuvottelut, oikeudenkäynnit yleisissä tuomioistuimissa ja erityistuomioistuimissa
- Edellytyksenä että jäsentä näyttää kohdellun lain tai sopimusten vastaisesti ja ettei asialla ole vain vähäinen merkitys

Rikosasioissa

- Jäsen asianomistajana eli rikoksen uhrina
- Jäsen syytettynä, jos ei syytettynä tahallisesta rikoksesta
 - Poikkeuksellisesti voidaan avustaa myös silloin, kun syytetään tahallisesta rikoksesta, jos siihen on erityisiä syitä
- Oikeusapu kattaa oikeudenkäynnin, mutta tarvittaessa avustetaan myös esitutkinnassa

Itä-Suomen HO 3.1.2020

- Ensihoitaja oli kuljettanut ambulanssia maantiellä saadessaan kiireellisen hälytystehtävän. Ensihoitaja oli ensin laittanut hälytysvalot ja -äänet päälle, hiljentänyt vauhtia, laittanut vilkun vasemmalle ja tehnyt sitten U-käännöksen. Takana ajanutta autoa kuljettanut henkilö oli samaan aikaan lähtenyt ohittamaan ambulanssia ja ajanut tämän kylkeen sillä seurauksella, että auton kyydissä ollut matkustaja kuoli.
- Syyttäjä nosti ensihoitajaa vastaan syytteen liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ja kuolemantuottamuksesta.
 - Syytteen mukaan ensihoitaja oli menetellyt huolimattomasti lähtiessään tekemään U-käännöstä, kun hän ei ollut riittävästi varmistunut, ettei takaa tule ketään. Syytteen mukaan ensihoitaja oli huolimattomuudellaan aiheuttanut takaa tulleen auton matkustajan kuoleman.

Itä-Suomen HO 3.1.2020

- Ensihoitaja kiisti syytteen. Hän ei ollut menetellyt huolimattomasti. Hän ei voinut varautua siihen, että hälytysajossa olevaa hälytysajoneuvoa lähdetään ohittamaan vilkusta huolimatta. Takaa tulleen auton matkustaja ei olisi kuollut, jos olisi käyttänyt turvavyötä.
- Käräjäoikeus hyväksyi syytteen liikenteen vaarantamisesta ja hylkäsi syytteen kuolemantuottamuksesta. Käräjäoikeuden mukaan ensihoitaja olisi havainnut takaa tulevan auton, jos olisi ollut huolellinen. Sen sijaan oli jäänyt epäselväksi, oliko takaa tulleen auton matkustaja käyttänyt turvavyötä ja näin ollen kuoleman ei katsottu johtuneen ensihoitajan menettelystä. Tuomio 30 päiväsakkoa.

Itä-Suomen HO 3.1.2020

- Syyttäjä valitti hovioikeuteen ja vaati rangaistusta myös kuolemantuottamuksesta. Ensihoitaja vaati vastavalituksessaan kaikkien syytteiden hylkäämistä.
- Hovioikeus piti mahdollisena, että takaa tullut auto oli ennen U-käännöksen tekemistä ollut katvealueella eikä autoa siten ollut mahdollista havaita peileistä. Hovioikeus piti ensihoitajan kannalta ennalta arvaamattomana sitä, että joku lähtee ohittamaan hälytysajossa olevaa ambulanssia. Hovioikeuden mukaan ensihoitaja ei ollut menetellyt huolimattomasti. Syytteet hylättiin.

Etelä-Karjalan KO 31.12.2019

- Ensihoitaja oli tullut hälytystehtävälle paikallisen anniskeluravintolan ulkopuolelle, jossa odotti päänsä lyönyt potilas. Kun ensihoitaja oli kumartunut hoitamaan potilasta, ravintolassa ollut potilaan mies riuhtaisi ensihoitajaa voimakkaasti kädestä ja huusi samalla tappouhkauksia.
 - Ensihoitaja loukkasi tilanteessa olkapäänsä niin, että joutui olemaan pitkään sairauslomalla ja kärsimään kovista kivuista useiden kuukausien ajan.
- Syyttäjä nosti syytteen pahoinpitelystä, vammantuottamuksesta ja laittomasta uhkauksesta. Ensihoitaja vaati korvauksia kivusta, särystä, muusta haitasta, ansionmenetyksestä ja kärsimyksestä.
- Syytetty kiisti syytteet ja kaikki korvausvaatimukset

Etelä-Karjalan KO 31.12.2019

- Käräjäoikeus katsoi syytteen toteennäytetyksi. Tuomio 60 päiväsakkoa.
- Ensihoitajalle tuomittiin maksettavaksi korvauksia
 1. Kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta 10 000 euroa
 2. Kärsimyksestä 500 euroa
 3. Ansionmenetyksestä 13 400 euroa

Pirkanmaan KO 26.11.2019

- Potilas kävi päivystyksen sairaanhoitajan kimppuun, kun sairaanhoitaja ja toinen sairaanhoitaja olivat herättelemässä potilasta sängystä. Potilas löi, potki, yritti purra ja raapi sairaanhoitajaa. Sairaanhoitajalle tuli mustelmia sekä käsivarteen veriset raapimisjäljet. Oli tiedossa että potilaalla oli C-hepatiitti. Sairaanhoitajalle jäi pysyvästi pieni arpi käsivarteen.
- Syyttäjä nosti syytteen pahoinpitelystä.
- Sairanhoitaja vaati korvauksia kivusta, särystä, muusta tilapäisestä haitasta, pysyvästä kosmeettisesta haitasta ja kärsimyksestä.

Pirkanmaan KO 26.11.2019

- Käräjäoikeus katsoi syytteen toteennäytetyksi. Tuomio 70 päiväsakkoa. Tuomiota korottavaksi tekijäksi katsottiin se, että syytetty oli käynyt hoitajan kimppuun tämän tehdessä työtään työpaikallaan.
- Sairaanhoidajalle tuomittiin maksettavaksi korvauksia 2000 euroa kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta sekä 300 euroa pysyvästä kosmeettisesta haitasta. Korvauksia korotti se, että sairaanhoitaja oli joutunut käymään puoli vuotta verikokeissa sen varmistamiseksi, ettei ole saanut hepatiittitartuntaa.

Itä-Uudenmaan KO 4.2.2019

- Potilas oli tullut ambulanssilla sairaalaan. Sairaanhoitaja oli ottanut potilaan toimenpidehuoneeseen arvioitavaksi, kun oli havainnut että potilas oli korottanut ääntään muille odotustilassa odotelleille. Sairaanhoitaja ajatteli näin estävänsä tilanteen eskaloitumisen. Sairaanhoitaja oli puhalluttanut potilaan ja istunut selin potilaaseen kirjatakseen puhallustuloksen tietokoneelle. Potilas oli yllättäen hyökännyt takaapäin sairaanhoitajan kimppuun 32-senttisen leipäveitsen kanssa ja viiltänyt sairaanhoitajaa kaulaan niin, että kaulaan oli tullut 9-senttinen viiltohaava. Sairaanhoitaja oli saanut tekijän kädestä kiinni ja paikalle rynnänneiden lääkärin ja vartijan avustuksella saanut tekijän taltutettua.
- Syyttäjä nosti syytteen tapon yrityksestä.
- Sairaanhoitaja vaati korvauksia kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta sekä kärsimyksestä

Itä-Uudenmaan KO 4.2.2019

- Käräjäoikeus katsoi, että syytetty oli yrittänyt tappa sairaanhoidajan (vaikka ilmeisesti oli luullut tätä toiseksi henkilöksi). Oli lähinnä sattumaa, että sairaanhoitajalle ei ollut käynyt pahemmin. Käräjäoikeus piti kuolemaa melko todennäköisenä seurauksena kuvatusta menettelystä.
- Syytetty tuomittiin tapon yrityksestä 3 vuoden 4 kuukauden vankeuteen.
- Sairaanhoidajalle tuomittiin maksettavaksi korvauksia kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta 3 000 euroa sekä kärsimyksestä 4 000 euroa.

Oulun KO 18.11.2019

- Ensihoitaja oli tehtävällä potilaan kotona. Ensihoitajat olivat sitä mieltä, että potilaan pitäisi lähteä sairaalaan, mihin potilas ei ollut halukas. Potilas haki keittiöstä leipäveitsen ja lähestyi ensihoitajaa veitsi kohotettuna. Ensihoitajat saivat potilaalta veitsen pois.
- Syyttäjä nosti syytteen laittomasta uhkauksesta.
- Ensihoitaja vaati kärsimyskorvausta.

Oulun KO 18.11.2019

- Käräjäoikeus katsoi potilaan syyllistyneen laittomaan uhkaukseen. Tuomio 80 päiväsakkoa.
- Ensihoitajalle tuomittiin maksettavaksi korvausta kärsimyksestä 700 euroa. Korvauksen määrässä otettiin huomioon, että tilanne oli lyhykestoinen ja potilas lopetti menettelynsä heti kun siihen puututtiin.

Työtuomioistuin, TT:2019-91

- Ensihoitaja työskenteli pienehkössä yksityisessä yrityksessä hoitotason ensihoitajana.
- Yritys myi kunnalle ja sittemmin sairaanhoitopiirille välittömään lähtövalmiuteen 24/7 perustuvaa palvelua.
- Työ tehtiin 24 tunnin vuoroissa, joista osan työnantaja katsoi vapaamuotoiseksi varallaoloksi.
- Työntekijöille ei ollut annettu kirjallisia ohjeita varallaolosta. Työntekijöiden mukaan työnantaja oli ohjeistanut, että minuutissa pitää olla liikkeellä. Työnantajan mukaan minkäänlaista lähtövalmiusaikaa ei ollut, vaan työntekijät saivat olla täysin vapaasti varalla.

Työtuomioistuin, TT:2019-91

- Tehy vaati työtuomioistuimessa, että
 - Varallaoloksi luettu aika luetaan työajaksi
 - Työntekijälle suoritetaan palkkasaatavia noin 11 000 euroa korkoineen
 - Työnantaja tuomitaan hyvityssakkoon
 - Työnantajaliitto tuomitaan hyvityssakkoon
- Työnantaja ja työnantajaliitto kiistivät vaatimukset. Niiden mukaan kyse oli vapaamuotoisesta varallaolosta ja joka tapauksessa mahdolliset saatavat olivat vanhentuneet

Työtuomioistuin, TT:2019-91

- Työtuomioistuin katsoi, että oli jäänyt epäselväksi, miten työntekijöitä oli varallaolosta ohjeistettu. Koska työntekijä hoiti kaikkien kiireellisyysluokkien tehtäviä eikä muuta ollut edes väitetty ohjeistetun, työntekijällä oli perusteltu olettaja siitä, että lähtövalmius on välitön.
- Vaikka työntekijää ei ollut määrätty olemaan tietyssä paikassa, varallaoloksi katsottu aika katsottiin työajaksi lähtövalmiuden lyhyiden perusteella
- Saatavien ei katsottu vanhentuneen ja työnantaja ja työnantajaliitto tuomittiin maksamaan hyvityssakkoa työehtosopimuksen tietten rikkomisesta ja valvontavelvollisuuden laiminlyömisestä